

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา
(ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร

Guidelines on Managing Chinese Language Learning for
Bilingual Schools (Thai-Chinese) under the Bangkok
Metropolitan Administration

XIAOYU LUO¹ สุวพร เข้มเฮง² และ พรชูลี ลังกา³
XIAOYU LUO¹, Suwaporn Seamheng² and Phornchulee Langka³

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหลักพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย - จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร การดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์สภาพและความต้องการจำเป็นของการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานครโดยการสำรวจความต้องการจำเป็น ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร และตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) โดยใช้ Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่เป็นจริงของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนสภาพที่ควรเป็นของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ในส่วนของความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรเป็นกับสภาพที่เป็นจริงพบว่า มีความแตกต่างอย่างมี

¹การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surin Rajabhat University, Thailand; e-mail : 375108794@qq.com

²การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surin Rajabhat University, Thailand.

³การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surin Rajabhat University, Thailand.

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ของความต้องการจำเป็นสูงคือ ด้านวิธีการสอนและด้านผู้เรียน ($PNI_{modified} = 0.20$) ส่วนด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำคือด้านหลักสูตรและด้านเทคนิคการสอน ($PNI_{modified} = 0.13$ และ 0.10) ตามลำดับ แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้อาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เป้าหมายและหลักการ 2) หลักสูตรและสื่อการสอน 3) เทคนิคและวิธีการสอน และ 4) การพัฒนาผู้สอนและผู้เรียน

คำสำคัญ (Keywords) : แนวทาง, การบริหารการจัดการเรียนรู้อาษาจีน, โรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน)

Abstract

This study aimed to develop a guidelines on managing Chinese language learning for Bilingual Schools (Thai – Chinese) under the Bangkok Metropolitan Administration. The study was divided into 2 phases. Phase 1 was to investigate the present state and needs on managing Chinese language learning for Bilingual Schools (Thai – Chinese) under the Bangkok Metropolitan Administration from the perspectives of the involved personnel in Bilingual Schools (Thai – Chinese) under the Bangkok Metropolitan Administration Phase 2 was to create guidelines on managing Chinese language learning for Bilingual Schools (Thai – Chinese) under the Bangkok Metropolitan Administration and to verify the accuracy and suitability of the guidelines by interviewing experts on teaching Chinese language and school management. A questionnaire, a semi-structured interview form, and an evaluation form were used as tools for collecting data. Percentage, mean, and Standard Deviation were employed for analyzing quantitative data. Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) and content analysis were used for needs assessment and analyzing qualitative data, respectively.

The results of this research found that the actual state of the Chinese language learning management for Bilingual Schools (Thai – Chinese) in all aspects was at a high level ($\bar{X}=4.00$) and the expected state of the Chinese language learning management for Bilingual Schools (Thai – Chinese) in the overall was at the highest level ($\bar{X}=4.62$). The difference between the actual state and the expected state were significant different at .01 level. The Modified Priority Needs Index revealed that aspects on teaching method and learners were at a high needs ($PNI_{modified} = 0.20$) and aspects on curriculum and teaching technique were at a low needs ($PNI_{modified} = 0.13$ and 0.10 , respectively). The guidelines on managing Chinese language learning for Bilingual Schools (Thai – Chinese) under the Bangkok Metropolitan Administration consisted of 4 main factors: 1) Goal and Principle 2) Curriculum and Teaching facility 3) Teaching technique and Teaching method and 4) Instructor and Learner Development.

Keywords : Guidelines, Chinese language learning management, Bilingual Schools (Thai – Chinese)

บทนำ (Introduction)

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมมีผลกระทบทั่วถึงอย่างรวดเร็ว บุคคลในสังคมต้องการติดต่อ พบปะ เพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ภาษาจึงกลายเป็นเครื่องมืออันสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การศึกษา การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก (Ministry of Education, 2006: 2) และในด้านเศรษฐกิจไทยทั้งรับการลงทุนจากต่างประเทศและเพิ่มศักยภาพในการส่งออกไปยังประเทศต่าง ๆ ให้มากขึ้นทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศจีน ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญที่สุดประเทศหนึ่งของไทย และจีนมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ (economic powerhouse) ของภูมิภาคและของโลก ภาษาจีนจึงมีความสำคัญสำหรับการติดต่อสื่อสารกับคนจีน (Thai Business Information Center in China, 2016)

กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญและต้องการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีนโยบายให้ปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาจีนให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ในครั้งนี้ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ. 2549-2553) ในปีพ.ศ. 2550 มีการผลิตแบบเรียนรวมทั้งสื่อการสอนชุด “สัมผัสภาษาจีน” เพื่อทดลองใช้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ทั่วประเทศ พร้อมทั้งตั้งเป้าหมายว่าจะผลิตแบบเรียนเป็นชุดต่อเนื่องตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีพ.ศ. 2551 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น และในปีพ.ศ. 2557 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและใช้ภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคนไทยในการแข่งขันระดับนานาชาติ ประกาศเรื่อง “นโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีน” จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2559 พบว่า จำนวนโรงเรียนที่มีการเปิดสอนวิชาภาษาจีนในประเทศไทยของแต่ละหน่วยงานรวมทั้งสิ้น จำนวน 747 แห่ง เป็นโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 443 แห่ง (Ministry of Education, 2016 : 12-13, 19-21)

การจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญในด้านคุณภาพนักเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาจีน ได้มีการจัดโรงเรียนสองภาษาขึ้นในปีการศึกษา 2547 โรงเรียนนำร่องสองภาษา (ไทย-จีน) ได้แก่ โรงเรียนวัดสาม

พันธวงศ์ โรงเรียนสองภาษาเป็นการจัดการศึกษาทางเลือกใหม่แนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาภาษาจีนของประเทศไทยในโลกยุคสังคมนวัตกรรม แต่การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคนานัปการที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ (Voice TV, 2017) และในปีพ.ศ. 2559 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้มอบหมายให้ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยดำเนินการโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ผลงานวิจัยพบว่า (1) ด้านการบริหาร ยังมีสถานศึกษาบางแห่งขาดระบบและการประสานงานในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีนที่ดี (2) ด้านหลักสูตร บางโรงเรียนขาดผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและนักเรียน บางแห่งที่ยังไม่มีความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรภาษาจีน (3) ด้านสื่อการสอน พบว่า โรงเรียนทุกประเภทขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย โรงเรียนบางแห่งสื่อการสอนไม่เพียงพอและสื่อการสอนไม่เหมาะสมกับผู้เรียน (4) ด้านผู้สอน พบว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษาขาดแคลนครูชาวไทยที่สอนภาษาจีน สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ คุณภาพของครูอาสาสมัครชาวจีน (5) ด้านผู้เรียน ปัญหาที่พบมากที่สุดคือเรื่องนักเรียนให้ความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนไม่มากพอและพื้นฐานภาษาจีนของผู้เรียนไม่เท่ากัน และ (6) ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น พบว่า สถานศึกษาบางแห่งขาดแคลนงบประมาณ และข้อมูลข่าวสารด้านความร่วมมือ ขาดโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน (Ministry of Education, 2016: 144-150) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wongchantha (2014 : 285-294) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่ามีปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน และการจัดสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนและการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาภาษาจีน และ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานครที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพและความต้องการจำเป็นของการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาและวิเคราะห์สภาพและความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดทำกรอบการสร้างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) ที่เหมาะสม

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 14 โรงเรียน และ ศึกษานิเทศก์และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนสัญชาติไทย ครูผู้สอนภาษาจีนสัญชาติจีน ศึกษานิเทศก์การสอนภาษาจีน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 62 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากโรงเรียนที่จัดการสอนสองภาษา (ไทย-จีน) จำนวน 14 โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพและความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร ดำเนินการโดย

2.1 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ และ/หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีน จำนวน 12 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน)

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาและวิเคราะห์สภาพและความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานครในขั้นตอนที่ 1 และผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 2.1 มาจัดทำร่างแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร และตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ตัวแปรที่ศึกษา คือ แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพและความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ในการวิเคราะห์การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้านสภาพและความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตาราง 1

ตารางที่ 1 สภาพและความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) ในภาพรวม

| การจัดการเรียนรู้ ภาษาจีน | สภาพที่เป็นจริง (D) | | | สภาพที่ควรเป็น (I) | | | PNI _{modified} (I-D/D) | แปลผล |
|------------------------------|---------------------|------|-------|--------------------|------|-----------|------------------------------------|---------|
| | \bar{X} | S.D. | แปลผล | \bar{X} | S.D. | แปลผล | | |
| 1.วิธีการสอน | 3.81 | .47 | มาก | 4.56 | .42 | มากที่สุด | 0.20 | สูง |
| 2.เทคนิคการสอน | 4.21 | .53 | มาก | 4.65 | .52 | มากที่สุด | 0.10 | ต่ำ |
| 3.หลักสูตร | 4.11 | .33 | มาก | 4.66 | .36 | มากที่สุด | 0.13 | ต่ำ |
| 4. สื่อและอุปกรณ์ | 3.99 | .49 | มาก | 4.59 | .54 | มากที่สุด | 0.15 | ปานกลาง |
| 5. ผู้สอน | 4.08 | .43 | มาก | 4.66 | .33 | มากที่สุด | 0.14 | ปานกลาง |
| 6. ผู้เรียน | 3.80 | .56 | มาก | 4.57 | .46 | มากที่สุด | 0.20 | สูง |
| รวม | 4.00 | .32 | มาก | 4.62 | .258 | มากที่สุด | 0.16 | ปานกลาง |

จากตาราง 1 พบว่า สภาพที่เป็นจริงของการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านเทคนิคการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($X = 4.21$) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร ($X = 4.11$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านผู้เรียน ($X = 3.80$) ส่วนสภาพที่ควรเป็นของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) พบว่ามีสภาพที่ควรเป็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร และผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($X = 4.66$) รองลงมาคือ ด้านเทคนิคการสอน ($X = 4.65$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผู้เรียน ($X = 4.57$)

ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร พิจารณาจากความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรเป็นกับสภาพที่เป็นจริงพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงคือ ด้าน วิธีการสอนและด้านผู้เรียน ($PNI_{modified} = 0.20$) ส่วนด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำคือด้านหลักสูตร และด้านเทคนิคการสอน ($PNI_{modified} = 0.13$ และ 0.10) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมโดยการ สัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) เป้าหมายและหลักการ 2) หลักสูตรและสื่อการสอน 3) เทคนิคและ วิธีการสอน และ 4) การพัฒนาผู้สอนและผู้เรียน แต่ละองค์ประกอบมีแนวทางการดำเนินงานโดย สรุปรดังต่อไปนี้

ด้านเป้าหมายและหลักการ ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาจีน ตามมาตรฐานสากล และการจัดทำเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับผู้สอนกับหน่วยงาน ระดับประเทศ

ด้านหลักสูตรและสื่อการสอน ประกอบด้วย การจัดหลักสูตรในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และ การใช้สื่อการสอน เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้

ด้านเทคนิคและวิธีสอน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนประกอบการส่งเสริม วัฒนธรรมจีน-ไทย และ การฝึกประสบการณ์นอกสถานที่

ด้านการพัฒนาผู้สอนและผู้เรียน ประกอบด้วย การเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์การ สอน และ การนิเทศและติดตามผล

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. จากการศึกษาพบว่าสภาพที่เป็นจริงของการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับ โรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่ควรเป็นของการ จัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) พบว่ามีสภาพที่ควรเป็นในภาพรวมอยู่ ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรเป็นกับสภาพที่เป็นจริงพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงคือ ด้านวิธีการสอนและด้านผู้เรียน ส่วนด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำคือด้านหลักสูตรและด้าน เทคนิคการสอน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของ ผู้เรียน ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางการสอนที่เหมาะสม และชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ จึงทำให้พบว่าความต้องการจำเป็นในการ บริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) ด้านวิธีการสอนและด้าน ผู้เรียนอยู่ในระดับสูง ส่วนในด้านหลักสูตรและเทคนิคการสอน เนื่องจากมีการจัดการเรียนการสอน โดยยึดบทเรียน บริบทของเนื้อหา และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้แล้วในหลักสูตรเป็นหลักในการ

ดำเนินงาน และมีการจัดครูผู้สอนทั้งที่เป็นครูผู้สอนภาษาจีนสัญชาติไทย และครูผู้สอนภาษาจีนสัญชาติจีน ร่วมกันสอนในแต่ละรายวิชาเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้นซึ่งเป็นจุดแข็ง ของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา จึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นว่ามี ความต้องการจำเป็นด้านหลักสูตรและด้านเทคนิคการสอนอยู่ในระดับต่ำ

2. จากการพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) เป้าหมายและหลักการ 2) หลักสูตรและสื่อการสอน 3) เทคนิคและวิธีการสอน และ 4) การพัฒนาผู้สอนและผู้เรียน สามารถอธิบายได้ดังนี้

องค์ประกอบด้านเป้าหมายและหลักการ ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการเรียน การสอนภาษาจีนตามมาตรฐานสากล และการจัดทำเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับผู้สอน กับหน่วยงานระดับประเทศ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญขององค์ประกอบหนึ่งของแนวทางการบริหาร การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เนื่อง จากการมุ่งเน้นการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและใช้ภาษาจีนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคนไทยในการแข่งขันระดับนานาชาติ จึงจำเป็นจะต้อง มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นมาตรฐานและมีเครือข่ายเพื่อการพัฒนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ กว้างขวางและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการจัดตั้งโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) ของ กรุงเทพมหานครและนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ (Voice TV, 2017; Ministry of Education, 2016 : 12-21)

องค์ประกอบด้านหลักสูตรและสื่อการสอน ประกอบด้วย การจัดหลักสูตรในโรงเรียนและ นอกโรงเรียน และ การใช้สื่อการสอน เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการ บริหารจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดทำหลักสูตรการสอนภาษาจีนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และผู้เรียน มีตัวชี้วัดที่ชัดเจนในแต่ละชั้นเรียน มีการใช้สื่อการสอน เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับความต้องการของสังคม สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน จะช่วยให้การเรียนการสอนมีทิศทางในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการ เรียนรู้ที่ดีควรมีสื่อการจัดการเรียน เช่น ของจริง รูปภาพ หุ่นจำลอง แผนภูมิ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิดีทัศน์ ฐานข้อมูลเรียนรู้ทางเว็บไซต์ และสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจ บทเรียนมากยิ่งขึ้น (Valaya Alongkorn Rajabhat University, 2014 : 13-14) ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Wongchantha (2014 : 285-294) เรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน โครงการสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าในการบริหารงานวิชาการควรมีการ คัดเลือกหนังสือ แบบเรียน และการจัดสื่อและวัสดุครุภัณฑ์ รวมทั้งการจัดห้องวัฒนธรรมจีนเพื่อใช้เป็น สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนและเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

องค์ประกอบด้านเทคนิคและวิธีสอน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนประกอบการ ส่งเสริมวัฒนธรรมจีน-ไทย และ การฝึกประสบการณ์นอกสถานที่ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการ

การบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เนื่องจากเทคนิคการสอนที่ดี มีการฝึก “ถาม-ตอบ” ทบทวน หรือสรุปบทเนื้อหาที่เรียนในห้องเรียน เช่น การทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาโดยการให้ผู้เรียนเขียนตามคำบอก อ่านออกเสียงบทเรียนที่ผ่านมาเพื่อให้ผู้สอนได้เห็นข้อบกพร่องของการออกเสียง ให้ผู้เรียนอ่านจับใจความ เล่าเนื้อหาในบทเรียน และการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการเขียนตามคำบอกคำศัพท์ใหม่เพื่อตรวจสอบผู้เรียน แล้วสอนคำศัพท์โดยใช้วิธีนำคำศัพท์มาแต่งวลีและประโยค สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนได้พูดตาม จดและจำ (Yang, 2007 : 10-13) รวมทั้งการใช้กิจกรรมและสื่อที่ทันสมัยและหลากหลายมาประกอบการสอน จะทำให้นักเรียนเกิดความน่าสนใจในวิชาที่เรียน มีความเข้าใจกับเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้นและสนุกในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เชีย (Xie, 2012 : 17-32) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเชิงวัฒนธรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า การสอนวิชาภาษาควรมีการทบทวนเนื้อหาหลายครั้งโดยใช้กิจกรรมและวิธีการที่หลากหลาย

องค์ประกอบด้านการพัฒนาผู้สอนและผู้เรียน ประกอบด้วย การเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์การสอน และการนิเทศและติดตามผล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เนื่องจากครูเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน จากการศึกษาของหลี่ (Li, 2017 : 147-187) เรื่องปฏิสัมพันธ์ด้านวาทกรรมในชั้นเรียนของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ พบว่า ความรู้ ความสามารถและภูมิปัญญาของครูจะสะท้อนให้เห็นในระหว่างการจัดการเรียนรู้ การเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูสามารถเปลี่ยนผลการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ ดังนั้นในการพัฒนาครูผู้สอนจะต้องมีการส่งเสริมและเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านการใช้ภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูอย่างเหมาะสมและเป็นระบบ เพื่อให้ครูสามารถสื่อสารและส่งเสริมการสนทนาของผู้เรียนในชั้นเรียน รวมทั้งสามารถประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง เพื่อให้แน่ใจว่าการจัดการเรียนรู้ได้ผลตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

แนวทางการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) เป้าหมายและหลักการ 2) หลักสูตรและสื่อการสอน 3) เทคนิคและวิธีการสอน และ 4) การพัฒนาผู้สอนและผู้เรียนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนต่างๆไป โดยผู้สนใจควรศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบให้ชัดเจนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและเป็นไปได้กับบริบทของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการนำไปใช้ในการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549; มกราคม - มิถุนายน). “การวิจัยพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้”. *วารสารการวัดผลการศึกษา*. 27(81) : 1-11.
- _____. (2559). รายงานการวิจัย เพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- จิตรดา วงศ์จันทร์. (2557, กรกฎาคม-ธันวาคม). “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร”. *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร*. 5(1) : 285-294.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2557). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. ปทุมธานี : โรงพิมพ์เทียนวัฒนา พรินท์ติ้ง.
- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน. (2559). “ความสัมพันธ์ไทย-จีน”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/about-china/relation.php>. สืบค้น 19 มกราคม 2561.
- _____. (2553). “ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/thai-china/>. สืบค้น 19 มกราคม 2561.
- วอยซ์ ทีวี. (2560). “กทม.จัดโครงการโรงเรียนสองภาษา เพิ่มศักยภาพ นร.”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.voicetv.co.th/read/486345>. สืบค้น 19 มกราคม 2561.
- อดิเรก นวลศรี และปิยนันต์ คล้ายจันทร์. (2560, มกราคม - มีนาคม). “การศึกษาความต้องการและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครนนทบุรี”. *สุทธิปริทัศน์*. 31(97) : 188-191.
- Li, Yunxia. (2017). *The Study of the Discourse Interaction in the Spoken Classroom of Chinese as a Second Language*. Dissertation, Ph.D. of Curriculum and Teaching Theory. China: Northeast Normal University. (In Chinese)
- Wang, Yongxiu. (2013: May-June). “Teaching Quality Control of International Education in China: Universities Problems and Solutions”. *The Modern Education Journal*. 191(3): 73-76. (In Chinese)
- Xie, Lingling. (2012). *Analysis of the Chinese Culture Oriented Teaching Mode in the U.S-Comment on Teaching Chinese as Second Language in China*. Dissertation, Ph.D. of Linguistics and Applied Linguistics. China: School of Arts Central China Normal University. (In Chinese)

Yang, Jizhou. (2007). **The First Volume of The Chinese Language Course (Revised Edition) For Teachers**. Beijing: Beijing Language and Culture University Press. (In Chinese)

Translated Thai References

- Ministry of Education. (2006; January - June. "Learning Quality Improvement Research". **Journal of Educational Measurement**. 27 (81) : 1-11. [In Thai]
- _____. (2016). **Research report to develop the Chinese language teaching and learning system in Thailand Primary school**. Bangkok: Office of the Education Council. [In Thai]
- Nuansorn, A. and Klaichan, P. (2017, January-March). "Study of the needs and guidelines for Chinese language teaching and learning in schools under the Nonthaburi Municipality ". **Suttipit**. 31 (97) : 188-191. [In Thai]
- Thai Business Information Center in China. (2016). "Thai-Chinese relations". [Online]. Accessible: <http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/about-china/relation.php>. Retrieved January 19, 2018. [In Thai]
- _____. (2010). "Relations between Thailand and the People's Republic of China". [Online]. Accessible: <http://www.thaibizchina.com/thai-china/>. Retrieved January 19, 2018. [In Thai]
- Valaya Alongkorn Rajabhat University. (2014). **The manual for organizing the teaching-learning system that focuses on learners is important**. Pathumthani: Wattana Printing Printing. [In Thai]
- Voice TV. (2017). "Bangkok organizes a bilingual school project to increase the potential of students." [Online]. Accessible: <https://www.voicetv.co.th/read/486345>. Retrieved January 19, 2018. [In Thai]
- Wongchantha, C. (2014, July - December). "Academic Administration of Schools in the Bilingual School Program (Thai-Chinese) under the Bangkok Metropolitan Administration". **Educational Administration Journal Silpakorn University**. 5 (1): 285-294. [In Thai]

